

Välkommen som lärgruppsledare hos RF-SISU

– guide för lärgruppsledare

Lärgruppsledaren

Lärgruppsledaren har en viktig roll i gruppen, men du behöver inte vara expert på ämnet ni ska samtala kring och du behöver inte kunna ha svar på alla frågorna. Det är gruppen tillsammans som ska skaffa den nya kunskapen och hitta svaren ni söker. Som lärgruppsledare är din uppgift att vara samordnare, pådrivare och inspiratör.

Här nedan får du tips och idéer som kan underlätta och vara till hjälp i ditt uppdrag.

Som lärgruppsledare förväntas du att

- ✓ ha intresse och engagemang i det aktuella ämnet ni valt att samtal kring,
- ✓ kunna leda arbetet och samtalet. Vara en samtalsledare som samordnar, inspirerar, driver på, strukturerar och sammanfattar,
- ✓ vara lyhörd för deltagarnas behov, förutsättningar och synpunkter. Ha kunskap om hur man utvecklar vi-känslan och teamandan.

Några ledord på vägen:

FRÅGA

Det bästa sättet att få igång ett samtal är att ställa frågor.

STYRA

Styr så alla kommer till tals. Det skapar aktivitet och engagemang.

LYSSNA

Visa engagemang, uppmärksamhet och intresse när deltagare har ordet.

STRUKTURERA

Strukturerar arbetet och samtalet, så att gruppen kommer framåt och inte fastnar för länge i en fråga.

DÄMPA

Bromsa den eller de som ständigt yttrar sig, som svarar på frågor först eller jämt har en direkt lösning på problemen. Låt alla få möjlighet att tänka och tala.

Första träffen

Första gången ni ska träffas kan det kännas ovant för alla även om ni redan känner varandra. Några har kanske inte deltagit i en lärgrupp tidigare och oftast är det ett nytt ämne eller område man står inför. Några kanske tänker att det är som att hamna i skolan igen, men att arbeta i en lärgrupp är annorlunda. Ha därför inte alltför bråttom med att komma igång med själva arbetet. Börja förslagsvis så här:

Möblera

Ställ bord och stolar i en cirkel så att deltagarna lätt kan se varandra utan att behöva vrida eller vända sig. Det gör samtalet enklare. Välj en avskild lokal där ni kan samtala ostört.

Lär känna varandra

Starta med att var och en berättar lite om sig själv. Även om ni känner varandra sedan tidigare är det bra att alla får komma till tals, att få bli sedd. Du som lärgruppsledare kan till exempel be alla berätta om vad de känner till om ämnet eller vilka förväntningar man har.

Lär känna materialet

Dela ut lärgruppsmaterialet om det redan är valt. Bläddra i boken, häftet eller tidningsartikeln. Orientera er i dialogduken eller titta på de hemsidor som är relevanta för er. Diskutera om ni behöver kompletterande lärgruppsmaterial. Kanske finns det en intressant podd eller film som kan passa?

Du som lärgruppsledare kan därefter börja med att:

- ✓ Berätta vad en lärgrupp är.
- ✓ Berätta lite om RF-SISU och att ni gör det här i samarbete med oss.

Börja sedan att diskutera utifrån följande frågor:

- ✓ Vad vet vi redan nu i ämnet som vi ska prata om?
- ✓ Vad vill vi kunna och/eller göra när lärgruppen är över?
- ✓ Finns det några frågor vi vill ha svar på eller problem vi vill lösa?

Kom överens om ”spelregler” och gör en arbetsplan

Vilka dagar och tidpunkter ska vi träffas? Ska deltagarna kunna delta digitalt och vilket verktyg ska ni i så fall använda? Vilka ”trivselregler” gäller för oss som grupp? Vilka förberedelser behöver vi göra inför varje träff? Hur ska vi göra för att tillfällena ska bli så givande och meningsfulla som möjligt? Sammanfatta detta i en arbetsplan. Det är viktigt att ni gör arbetsplanen tillsammans även om lärgruppsmaterialet redan är bestämt.

Fortsätta

Efter denna inledning kan arbetet inriktas på det lärgruppsmaterial som ni valt. Till exempel på texten och diskussionsuppgifterna i lärgruppsmaterialet. Men tänk på att de viktigaste frågorna är de som ni själva formulerar. I slutet av träffen bör ni göra en kort tillbakablick – vad var speciellt intressant och viktigt? Kom även överens om vilka förberedelser som ska göras till nästa träff.

Fortsättningen

När första tillfället är avklarat har ni ”trådar att fånga upp”. När ni träffas igen kan du till exempel göra så här:

Laget runt

Gör en laget runt-runda där deltagarna får berätta om vad de funderat över sedan förra träffen. Klara ut det som var oklart eller tveksamt.

Vad ska göras?

Gå igenom vad ni ska gå igen vid dagens träff. Tydliggör vilka moment och avsnitt som är aktuella. Ska anteckningar göras? Bestäm vem som gör det.

Stanna upp

Gör då och då korta uppehåll för att klara ut eventuella tveksamheter och lyfta fram olika frågeställningar, påståenden eller funderingar.

Tänk på

Att variera arbetsformerna så att varje träff blir spännande och rolig. Förutom samtal och diskussioner kan man komplettera med:

- ✓ Studiebesök – för att skaffa inspiration, nya intryck och ytterligare kunskap.
- ✓ Fackmannamedverkan – en intressant person eller expert som tillför insikt och kompetens. Förbered egna frågor.
- ✓ Samverkan – träffa andra lärgrupper för idéutbyte.
- ✓ Ha kortare inslag av praktik – för att pröva på och förstärka det som behandlas teoretiskt.
- ✓ Dokumentera – visa upp ert arbete genom exempelvis en utställning.

Avslutning

I slutet av träffen bör ni göra en kort tillbakablick – vad var speciellt intressant och viktigt? Kom även överens om vilka förberedelser som ska göras till nästa träff.

Sista träffen

Efter att ha arbetat igenom de sista momenten eller avsnitten kan ni göra en tillbakablick och summering med hjälp av följande frågor:

- ✓ Vad har vi lärt oss för nytt?
- ✓ Vad har varit särskilt intressant?
- ✓ Har vi fått svar på våra frågor och funderingar?
- ✓ Hur kan vi dra nytta av det vi har lärt oss?
- ✓ Vad har varit bra i vårt sätt att arbeta och vad skulle vi kunna göra annorlunda?
- ✓ Ska vi fortsätta med nya ämnen?

Därefter får du fira att du just genomfört ditt första uppdrag som lärgruppsledare.

Bra att veta

Vad är anordnarskap och hur tydliggör jag det?

Det är viktigt att alla i din förening som deltar i RF-SISU:s folkbildningsverksamhet känner till att den genomförs tillsammans med just RF-SISU. Vi kallar det för anordnarskap. Din uppgift som lärgruppsledare är att berätta att ni gör det här tillsammans med RF-SISU och lite kort om vad RF-SISU är och kan hjälpa till med.

RF-SISU distriktet – en resurs för föreningsutveckling

Det finns 19 RF-SISU distrikt i Sverige. De är Riksidrottsförbundets och SISU Idrottsutbildarnas regionala och lokala organisationer. Vi delar gärna med oss av erfarenheter, ger stöd och kraft till utvecklingsarbetet i just din förening. Ett samarbete som ni har både nytta och glädje av. För genomförandet av en lärgrupp kan till exempel RF-SISU genom folkbildningsanslaget bidra med visst stöd. Det kan handla om att ta kostnader för material, hyrd lokal, studiebesök, expertmedverkan med mera. I ditt RF-SISU distrikt finns idrottskonsulenter som arbetar nära föreningarna för att ge stöd i olika utvecklingsarbeten. Idrottskonsulenter är kunniga och engagerade och har ett genuint intresse för att varje förening mår bra och utvecklas dit de vill. De utgår alltid från föreningarnas behov och nuläge.

Varför ska jag redovisa?

Att genomföra en lärgrupp eller någon av de andra formerna för folkbildning innebär ett visst administrativt arbete. Redovisningen är en förutsättning för att din förening ska få tillgång till det stöd som RF-SISU erbjuder samt statliga, regionala och kommunala medel som finns att få. Ni kan se redovisningen som ett kvitto på allt bra som du och din förening har gjort. Med hjälp av redovisningen kan även du och din förening få tillgång till statistik över hur föreningens folkbildningsarbete har sett ut över tid.

Hur redovisar jag?

Redovisningen av er lärgrupp gör du i IdrottOnline som är en administrativ plattform för idrottsrörelsen. RF-SISU-distrikten har lokala kurser i IdrottOnline, och kan visa dig hur du kan redovisa lärgruppen.

TIPS!

Här finns en webbutbildning för dig som lärgruppsledare >>

RF-SISU distrikt är Riksidrottsförbundets och SISU Idrottsutbildarnas regionala och lokala organisationer. Vi har två uppdrag, idrott och folkbildning. Vi erbjuder folkbildning i idrottsföreningar för att ge kunskap och kraft åt människors tankar, idéer och vilja att utvecklas.